

Bilag II.

Ved meget æret Skrivelse af 25. Februar d. A. har det høje Ministerium anmodet os undertegnede, Kammerherre C. Lerche, Ingeniør Claudi Westh og Forsøgsleder Fr. Hansen, om paa Grundlag af de alt tidligere tilvejebragte Vurderinger samt efter en fornyet Undersøgelse i Marken at udarbejde en samlet Fremstilling af de Tab, som Beboerne omkring Ringkøbing Fjord har lidt ved de Oversvømmelser, der er indtruffet, efter at Gennemgravningen ved Hvide Sande har fundet Sted, og som formenes at være foranledigede ved denne.

I denne Anledning har Kommissionen dels ved Hjælp af det alt foreliggende Materiale, dels efter at have indhentet yderligere Oplysninger gennem de paagældende Sogneraad udarbejdet de hosfølgende Lister, hvorpaa for hver enkelt Lodsejer findes opført det Tab, han ifølge de lokale Taksatorers Skøn har lidt i Aarene 1912 og 1913, samt saa vidt muligt tillige Oplysninger om Ejendommens Størrelse og Værdi og om Ejerens økonomiske Forhold. Kommissionen har derefter i Sommerens Løb berejst samtlige skadelidte Egne for saavel ved Besigtigelse af Arealerne som ved Samtale med Lodsejerne og med de Mænd, der for de enkelte Sogne af Lodsejerne har været anmodede om at vurdere Skaden, at søge at danne sig et personligt Skøn med Hensyn til Skadens Aarsag, Omfang og Størrelse.

Det er en Selvfølge, at man paa forskellige af de for Tabets Vurdering væsentlige Punkter har været nødsaget til at stole paa de fra de stedlige Taksatorer modtagne Oplysninger; dette gælder navnlig Opgivelserne vedrørende Størrelsen af Middelhøsten paa de enkelte Arealer samt af Avlen i 1912 og 1913, og Kommissionen skal udtale, at den efter selv at have været til Stede paa de oversvømmede Arealer ikke finder Anledning til at betvivle, at de den meddelte Oplysninger er saa nøjagtige og samvittighedsfulde, som det i det hele er muligt at tilvejebringe dem.

Med Hensyn til den Værdi pr. Læs Hø, der er lagt til Grund ved Udregning af Tabene paa Engene, har der hersket nogen Forskellighed, idet nogle Sogne har lagt en Gennemsnitspris af 15 Kr. pr. Læs à 1,000 Pund til Grund, medens andre, og dette gælder navnlig de sydligste Sogne, for hver enkelt Lodsejers Vedkommende har forsøgt en Prisansættelse efter Høets Kvalitet paa den paagældende Eng.

Kommissionen har ikke Grund til at betvivle, at denne Værdiansættelse er rigtig, naar kun ses paa Forholdet imellem de forskellige Lodder indenfor det samme Sogn, men da Priserne set under eet er ikke uvæsentligt højere ansatte end i de øvrige Sogne omkring Fjorden, uden at herfor har kunnet anføres nogen fyldestgørende Grund, har man ment at burde reducere samtlige for Tab af Hø i de paagældende Sogne beregnede Summer med indtil 25 pCt., idet man dog ikke er gaaet lavere end de ovennævnte 15 Kr. pr. Læs. Enkelte Steder, navnlig paa Holmslands Klit, har man ogsaa ment at burde foranledige en Forhøjelse eller Nedsættelse i de for Tab paa Agerjord først ansatte Beløb, da det gennem Samtale med Taksatorerne viste sig, dels at de til Grund for Ansættelsen liggende Beregninger var for lave eller for høje, dels at der ikke forelaa Beregninger, men et Skøn fra Lodsejernes Side.

For samtlige Sognes Vedkommende er Tabet saavel paa Agerjord som paa Eng opgjort som Forskellen imellem Udbyttet ved en Middelhøst og Udbyttet det paagældende Aar.

Denne Beregningsmaade har Kommissionen kunnet erkende som fyldestgørende for Agerjordens Vedkommende og ligeledes for Engenes Vedkommende i Aaret 1912. Derimod er det ved Forespørgsel hos Sogneraadene for samtlige Sogne omkring Nissum Fjord samt for Ho Sogn, hvilke Egne maa siges at have en lignende Karakter, som Egnene omkring Ringkøbing Fjord havde før Gennemskæringen ved Hvide Sande, blevet oplyst for Kommissionen, at Høhøsten paa disse Egne har været langt under Middelhøst — Opgivelserne varierer fra 75 pCt. til 50 pCt. —, samt at dette skyldes Nattefrost i Foraarstiden i Forbindelse med den vedholdende Tørke i Sommerens Løb.

Kommissionen har herefter forment, at man ikke ved Opgørelsen af Høtabet i 1913 kan lægge Normalhøsten, men kun en Procentdel af denne, til Grund, idet man dog, for at være paa den sikre Side, ikke har ment at burde sætte denne til mindre end 70 pCt., og har man paa Grundlag heraf foretaget en Nedsættelse af de opgivne Beløb, saaledes som det nærmere vil fremgaa af de medfølgende Lister.